

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16, 5/22 i 31/24) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU POSAVSKE STRANKE

Broj: 03-07-6-357/23
Sarajevo, 21.02.2025. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Posavske stranke za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2022. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskog izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, utvrđeno je da je Posavska stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i stav (2) i člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Posavske stranke za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2022. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Posavska stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	5,77	0,01
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	93.226,45	99,99
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	93.232,22	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	93.232,22	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 69.915,42 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Posavska stranka. Skraćeni naziv je PS.

Posavska stranka je registrovana kod Općinskog suda u Orašju, rješenjem broj: 025-0-reg-10-000 066 od 19.04.2010. godine.

Sjedište političke stranke je u Orašju, 3. Ulica 2G.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Ninoslav Sušilović, predsjednik stranke i Đuro Kesić, tajnik.

Ovlašteno lice za finansijske izvještaje za 2022. godinu je Đuro Kesić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, Posavska stranka ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnjica stranke.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Posavske stranke za 2022. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2022. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Posavske stranke obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Posavske stranke izvršeni su u periodu od 2010. do 2021. godinu, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci: da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu, utvrđeno je da Posavska stranka nije ispoštovala sve preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Posavska stranka je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2022. godinu koji je dostavila Posavska stranka, utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 111.400,00 KM.

U godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, Posavska stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 69.915,42 KM.

Analizom Programa utroška sredstava za 2022. godinu utvrđeno je da plan nije sačinjen na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim, odnosno sačinjen je suprotno Uputstvu o donošenju finansijskog plana i programa utroška sredstava političke stranke („Službeni glasnik BiH, broj: 5/22).

Naime, Posavska stranka je humanitarne rashode i stipendije planirala u jednom iznosu od 38.000,00 KM. U godišnjem finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala humanitarne rashode u iznosu od 4.400,00 KM, donacije pravnim licima u iznosu od 22.500,00 KM i stipendije u iznosu od 5.400,00 KM, odnosno 32.300,00 KM, što čini 46,20% ukupnih rashoda. S obzirom da nije planirala posebno humanitarne rashode, odnosno stipendije, nije moguće utvrditi u kojem iznosu su isti planirani.

¹ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Takođe, politička stranka je programom utroška planirala nabavku osnovnih sredstava, što ne predstavlja trošak tekuće godine, pa planirane isplate sredstava u tu svrhu nisu trebale biti obuhvaćene programom utroška sredstava za 2022. godinu.

Pored navedenog, Posavska stranka je sredstva u iznosu od 257,40 KM utrošila mimo utvrđenog Programa utroška sredstava za 2022. godinu, kako slijedi:

- Programom utroška sredstava za 2022. godinu politička stranka nije planirala troškove poštarine i internet usluga, koje je ostvarila u iznosu od 81,42 KM i
- Posavska stranka je planirala troškove platnog prometa u iznosu od 350,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 525,98 KM.

S obzirom da stranka nije sačinila plan na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim, te da je finansijska sredstva u iznosu od 257,40 KM utrošila mimo utvrđenog programa utroška sredstava za 2022. godinu, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranka.

b) Posavska stranka prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i stav (2) i člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Posavska stranka nije uspostavila interne kontrole, nije se pridržavala propisa o blagajničkom poslovanju, te obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu nije popunila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i stav (2) i člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove stipendije u iznosu od 5.400,00 KM.

Uvidom u ugovor o stipendiranju zaključen sa M.D. utvrđeno je da se stipendija isplaćuje mjesečno u iznosu od 450,00 KM i da stipendista ostvaruje pravo na 12 mjesečnih stipendija, dok se članom 2. Ugovora definiše da će se stipendija isplatiti jednokratnom uplatom u iznosu od 5.400,00 KM na tekući račun roditelja stipendiste (otac). Posavska stranka je stipendiju u iznosu od 5.400,00 KM isplatila dana 25.02.2022. godine na transakcioni račun P.D., oca stipendiste.

Stipendija je oblik finansijske pomoći koja se dodjeljuje pojedincima za potrebe njihovog obrazovanja, profesionalnog usavršavanja ili istraživanja pa se jednokratnom isplatom stipendije na račun drugog lica ne može potvrditi da su sredstva utrošena za namjene definisane ugovorom o stipendiranju.

Navedeno ukazuje da Posavska stranka nije uspostavila interne kontrole kojima bi spriječila pogrešno evidentiranje prihoda i rashoda, te zloupotrebu finansijskih sredstava, što je suprotno odredbi člana 11. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranka.

- (2) Posavska stranka nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala kompletnu organizacionu strukturu stranke, čime je prekršila odredbe člana 10. Pravilnika.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je stranka, osim Središnjice stranke koju je navela u obrascu 1-1 (organizaciona struktura političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja, imala i niže nivoe organizovanja.

Kontrolom finansijskog izvještaja utvrđeno je da se stranka finansirala iz budžeta Opštine Brod, budžeta Posavskog kantona i budžeta Federacije BiH.

- (3) Posavska stranka nije u godišnjem finansijskom izvještaju pravilno iskazala troškove zakupa poslovnih prostora i troškove propagande, čime je prekršila odredbe člana 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Posavska stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 6.950,01 KM, što je za 950,01 KM više od stvarnih troškova.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka kao troškove zakupa poslovnih prostora iskazala troškove zakupa kongresne dvorane i tehničke opreme² u iznosu od 700,00 KM i troškove zakupa dvorane za predizborni skup³ u iznosu od 250,01 KM. Stranka je troškove zakupa dvorane u iznosu od 250,01 KM trebala iskazati u obrascu 4.2 kao troškove organizovanja predizbornih skupova.

- Uvidom u račun dobavljača Maxi d.o.o. Orašje broj: 13577 od 10.09.2022. godine u iznosu od 387,00 KM utvrđeno je da se isti odnosi na utrošeno piće i hranu na predizbornom skupu u Orašju. Stranka je račun evidentirala i iskazala kao troškove reprezentacije. Posavska stranka je troškove po ovom računu trebala iskazati kao troškove kampanje u obrascu 4.2 godišnjeg finansijskog izvještaja i to kao troškove organizacije i održavanja predizbornih skupova.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da su režijsko-administrativni i ostali troškovi iznosili 66.102,44 KM, a troškovi propagande 3.812,98 KM.

- (4) Posavska stranka nije se pridržavala propisa o blagajničkom poslovanju, te je blagajnički dnevnik sačinila za period od 01.01. do 07.11.2022. godine.

Pregledom blagajničkog dnevnika utvrđeno je da je stranka dana 06.10.2022. godine izvršila uplatu u blagajnu u iznosu od 4.000,00 KM. Dana 07.10.2022. godine stranka je iz blagajne isplatila sredstva u iznosu od 4.000,00 KM i izvršila uplatu preostalih sredstava u iznosu od 244,80 KM na transakcioni račun stranke.

Stranka je trebala sačiniti poseban blagajnički dnevnik za svaki dan u kojem je nastala promjena stanja blagajne.

c) Posavska stranka nije platila sve troškove izborne kampanje sa posebnog transakcionog računa za finansiranje izborne kampanje.

Posavska stranka je račun za finansiranje troškova izborne kampanje otvorila dana 18.05.2022. godine i isti prijavila u Prijavi za ovjeru političke stranke za učešće na izborima, u skladu sa odredbama člana 4.4 stav (1) Izbornog zakona BiH.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da Posavska stranka nije platila račune⁴, koji se odnose na troškove izborne kampanje, u iznosu od 884,52 KM sa posebnog transakcionog računa za finansiranje izborne kampanje, što nije u skladu sa Uputstvu o postupku otvaranja i korištenja posebnog računa za finansiranje troškova izborne kampanje („Službeni glasnik BiH“ broj 5/22 i 27/22).

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁵ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Posavska stranka je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 8.088,60 KM.

² Račun dobavljača MELLAIN d.o.o. Tuzla broj: 2022/1-10-260-14 od 28.02.2022. godine u iznosu od 700,00 KM.

³ Račun dobavljača Maxi d.o.o. Orašje, Navis hotel broj: 1151 od 10.09.2022. godine u iznosu od 250,01 KM.

⁴ Rn 0344/22 od 06.05.2022. godine u iznosu od 186,03 KM, plaćen 11.05.2022. godine; Rn 1018/22 od 30.11.2022. godine u iznosu od 558,09 KM, plaćen 09.12.2022. godine i Rn 38-12-0315 od 06.12.2022. godine u iznosu od 140,40 KM, plaćen 22.12.2022. godine.

⁵ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

Posavska stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 3.175,97 KM, dok je u postupku pregleda finansijskih izvještaja utvrđeno da je Posavska stranka u svrhu izborne kampanje utrošila sredstva u iznosu od 3.812,98 KM⁶.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Posavskoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava i ciljevima političke stranke,*
- *da poštuje računovodstvene propise i propise o poslovanju gotovim novcem,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da poštuje odredbe Izbornog zakona BiH i podzakonskog akta Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, kojim se uređuje otvaranje namjenskog računa i njegovo korištenje isključivo za finansiranje izborne kampanje.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Posavska stranka nije dostavila primjedbe na mišljenje revizora i nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Tanja Golijanin

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

⁶ Troškovi kampanje koje je stranka iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu u iznosu od 3.175,97 KM umanjani su za više iskazane troškove zakupa poslovnog prostora u iznosu 250,01 KM i troškove reprezentacije u iznosu od 387,00 KM.